

TEMELJI EKONOMIJE II

<http://www.ef-forum.net>

I. OPREDELITE EKONOMSKE KATEGORIJE

- 1.1. Multiplikator v odprtem gospodarstvu
- 1.2. Ekonomski liberalizem
- 1.3. Zlati standard
- 1.4. Upravljeni devizni tečaj
- 1.5. Kvantitativna enačba denarja (menjave)

II. DOPOLNITE MANJKAJOČE BESEDE IN ŠTEVILKE

1. Realna rast uvoza v prvi polovici leta 2002 je bila na medletni ravni .....%. Kljub upočasnitvi rasti domače potrošnje v drugem četrtletju se je medletna rast uvoza okrepila, medtem ko predvidevamo, da se bo medletna rast izvoznih to v letu 2002 in tudi v letu 2003 **ohranjala na relativno visoki ravni**. Po teh ocenah bo izvoz na trge nekdanje Jugoslavije, Cefte in **Sovjetske zveze** rasel hitreje kot na trge **EU**
2. Napoved gospodarske rasti za leto 2003 je (pomladanska napoved) **3.7 %** in je popravljena navzdol za **0.6%**. Najbolj izrazito je navzdol popravljena napoved realne rasti investicij v osnovna sredstva in sicer s 4,8% na **3.2%**. Ob napovedih mednarodnih gospodarskih razmer in hitrejšemu oživljanju gospodarske rasti v najpomembnejših trgovskih partnericah pa pričakujemo, da se bo rast zopet okrepila v letu 2004-2005.
3. Dolgoročna plačna politika za leto 2002 in leto 2003 tako v zasebnem kot javnem sektorju zasleduje cilj zaostajanja rasti realnih plač za produktivnostjo. V zasebnem sektorju je plačna politika dogovorjena s kolektivno pogodbo. Gibanje v letu 2002 kažejo umirjanje rasti, saj je realna rast bruto plače na zaposlenega **2 %** glede na enako obdobje 2001, za leto 2003 pa znaša napoved ..... %, pri čemer bo v javnem sektorju nekoliko nižja (**1.5 %**), v zasebnem pa višja (**2.5%**).
4. Do košarice OECD valut je tolar pod vplivom močnega padanja vrednosti dolarja do evra od maja lanskega leta nominalno apreceiral, tako da je nominalna deprecijacija tečaja tolarja do košarice valut leta 2002 glede na primerljivo obdobje 2001 za **4 %**. Ker je slovenska inflacija precej višja, se nadaljuje trend poslabševanja mednarodne konkurenčne sposobnosti slovenske predelovalne industrije. Za slovenski izvoz je bilo odločilno, da je naraščal izvoz na trgih **EU.**, umiril se je izvoz v Rusiji in delno tudi na Balkan. To je povzročilo, da je v letu 2002 tekoči del plačilne bilance izkazoval bistveni .....
V primerjavi z letom poprej.
5. Rast zaposlenosti v letu 2002 je bila nekoliko pod pričakovanji. Po klasifikaciji ILO je medletna stopnja brezposelnosti **6.4. %** in se je relativno malo zmanjšala. Medtem pa je registrirana brezposelnost relativno stabilna in znaša v obeh obdobjih okoli **11.6%**. Pri tem se je število brezposelnih najbolj povečala v **predelovalnih** dejavnostih.

TEMELJI EKONOMIJE II

<http://www.ef-forum.net>

III. ODGOVORITE NA ZASTAVLJENA VPRAŠANJA

3.1. Pokažite in dokažite zakaj so domače naložbe plus neto izvoz v okviru narodnogospodarskega ravnotežja enake zasebnemu varčevanju in proračunskemu presežku (keynesianski model)

Simbolni zapis

Teoretska razlaga

3.2. Opredelite različne vrste inflacije in sklepajte, kateri tip prevladuje v Sloveniji. Ali se EU nahaja v deflacijskem obdobju?

3.3. Opišite različne stopnje poslovnega cikla in opredelite, zakaj nekateri izhajajo iz povpraševanja in drugi in ponudbenih šokov. Ali se lahko izognemo poslovnim ciklom.

3.4. Kakšen učinek imajo na cene delnic Microsofta nenadna objava vlade, da bo povečala davke ali pa uvedla strožji nadzor nad telekomunikacijskimi storitvami. Kako z vidika teorije učinkovitih trgov delujejo naključne spremembe (random walk).

3.5. Pojasnite, kako lahko vzpon evra vpliva na mednarodno trgovino in stanje v evropskem gospodarstvu.

IV. EKONOMSKA ANALIZA

Vlada želi zvečati gospodarsko rast s pomočjo monetarne in fiskalne politike. Na kratko opredelite ukrepe, pojasnite logiko delovanja tržnega transmissijskega mehanizma in grafično analizirajte spremembe, ki nastanejo na trgu blaga in trgu denarja (IS/LM).

Teoretično

Grafično

V. KOMENTIRAJTE NASLEDNJO IZJAVO

Koristi priseljevanja presegajo stroške. Migracija je tista plat globalizacije, ki sproža največ pomislekov in je hkrati najbolj potrebna z vidika demografske slike zahodnega sveta (Brigitte Granville).